

Praktični vodnik za klinično komunikacijo z bolniki v češkem jeziku

ustvarili

Anna Šmejkalová, Barbora Makešová in Jan Brož

Sposobnost komunikacije s pacienti v češkem jeziku je eden od osnovnih predpogojev za študij klinične medicine. Tuji študenti se težko naučijo našega jezika iz več razlogov. Zato smo na podlagi izkušenj s pregledovanjem bolnikov pripravili ta praktični vodnik, za katerega verjamemo, da jim bo pomagal, da se bodo bolj izpopolnili v klinični – predvsem internistični – komunikaciji. Vodnik sledi naravnim korakom pri kliničnem pregledu. Besedilo vsebuje primer zdravstvenega kartona.

Avtorji

O projektu

Projekt „Praktični vodič za klinično komunikacijo z bolniki“ so ustvarili **Barbora Makešová** in **Jan Brož** 2021 leta in ima za cilj olajšati klinično komunikacijo študentov, ki študirajo ali so v praksi v državah, v katerih se govori tuji jezik.

O avtorjih

Anna Šmejkalová je študentka 5. letnika Druge medicinske fakultete Karlove univerze. Ko je slišala za projekt, je bila navdušena in se odločila uporabiti svoje znanje jezika, ki se ga je naučila kot otrok, ko je z družino živela v Sloveniji. Naslednje leto bo odšla na Erasmus prakso na Medicinsko fakulteto Univerze v Coimabri in meni, da bi praktični vodnik pomagal vsakemu Erasmus študentu.

Barbora Makešová je študentka 6. letnika Druge medicinske fakultete Karlove univerze. Uživa tudi v tujih jezikih, ki jih je uporabljala med študijem na več kliničnih praksah v tujini in pri pripravi tega besedila. V kontekstu medicine se ji zdi doslej najbolj zanimivo področje anesteziologije in intenzivne medicine.

Jan Brož, M.D. je internist in diabetolog. V preteklosti je vodil diabetološki oddelek na interni kliniki Univerzitetne bolnišnice Královské Vinohrady v Pragi. Zdaj se ukvarja z zdravljenjem na Interni kliniki Druge medicinske fakultete Karlove univerze in Univerzitetni bolnišnici Motol. Tu poučuje tudi študente medicine in jih vabi k sodelovanju pri njegovih projektih. Je avtor številnih znanstvenih člankov, medicinskih in izobraževalnih učbenikov ter spletnih strani. Dolga leta je soorganiziral dobrodelni projekt klinike s programom sladkorne bolezni v Nepal. Je ustanovitelj neprofitne organizacije Diacentrum NGO, ki deluje na področju izobraževanja in preprečevanja sladkorne bolezni ne samo na Češkem.

Primer jemanja anamneze

Dobrý den pane/paní _____, já jsem student/ka ____.
ročníku, a přišel/přišla jsem se vás zeptat na několik
otázek a vyšetřit vás.

Bude to trvat celkem asi 30 minut.

Toto vyšetření je součástí mého studia medicíny.

Pohodlně se posadte/položte.

Dober dan gospod/gospa _____, sem študent/ka ____
. letnika in sem vam prišel/prišla postaviti nekaj
vprašanj in vas pregledati.

Skupno bo trajalo približno 30 minut.

Ta pregled je del mojega študija medicine.

Udobno (se vsedite)/lezite.

«Osobní informace»

Jak se jmenujete?

Kolik je vám let? / V kterém roce jste se narodil?

«Osebni podatki»

Kako vam je ime?

Koliko ste stari / Katerega leta ste rojeni?

Paní. J. N., nar. 1943 (76 let)

Gospa. J. N., roj. 1943 (76 let)

«Stručně důvod a čas přijetí»

Kdy jste byl přijat do nemocnice?

Jak jste se dostal do nemocnice?

Přijel jste sám nebo vás někdo přivezl?

Přivezla vás záchranka?

Přijali vás na toto oddělení nebo jste byl nejdříve
někde jinde?

«Kratek razlog in čas sprejema»

Kdaj ste bili sprejeti v bolnišnico?

Kako ste prišli v bolnišnico?

Ste prišli sami ali vas je kdo pripeljal?

Vas je pripeljalo reševalno vozilo?

Ste bili sprejeti na ta oddelek ali ste bili najprej nekje
drugje?

«Důvod přijetí»

Nejdříve se vás zeptám: co vás sem přivedlo?

Co byla vaše nejmýznější potíže? Kdy to začalo?

«Razlog za sprejem»

Najprej vas bom vprašal/a: kaj vas je pripeljalo sem?

Kaj je bila vaša glavna težava? Kdaj se je začelo?

Přijata na Interní kliniku dne 12.4.2019 v 17 hod., pro 2 hodiny trvající bolest na
hrudi. Přivezена ZZS, kterou zavolala dcera.

Sprejeta na Interno kliniko 12.4.2019 ob 17. uri zaradi 2 uri trajajoče bolečine v
prsnem košu. Pripeljalo jo je reševalno vozilo, ki ga je poklicala njena hči.

«Rodinná anamnéza»

Teď se vás zeptám na vaši rodinu ...

Žijí vaši rodiče?

pokud ano →

Kolik let je otci/matce?

Mají nějaké zdravotní obtíže?

pokud ne →

V jakém věku zemřel/a otec/matka?

Co byla příčina úmrtí?

Máte sourozence? Mladší nebo starší?

Jsou zdraví?

Máte děti? Kolik?

Kolik jim je let? / Kolik mu/jí je let?

«Družinska anamneza»

Zdaj vas bom vprašal/a o vaši družini ...

Ali so vaši starši še živi?

Če je odgovor da →

Koliko je star/a vaš/a oče/mati?

Ali imajo kakšne zdravstvene težave?

Če ne →

Pri kateri starosti je umrl/a oče/mati?

Kaj je bil vzrok smrti?

Imate sorojence? Mlajši ali starejši?

Ali so zdravi?

Imate otroke? Koliko?

Koliko so stari? / Koliko je star/a?

Ali ima kdo v vaši družini sladkorno bolezen / visok

Má někdo u vás v rodině diabetes/vysoký tlak/psychiatrické onemocnění/nádorové nebo jiné onemocnění?
Měl někdo infarkt myokardu/mrtvici?

krvni tlak / psihiatrične bolezni / raka ali drugo bolezni?
Je kdo imel srčni infarkt/možgansko kap?

RA:

Otec - zemřel v 65 letech na IM, hypertenze, DM 2. typu.

Matka - zemřela v 71 letech na generalizaci karcinomu mammy.

2 sestry - 68 let, žije, stav po cholecystektomii, a 72 let, hypertenze.

2 děti - dcera, 45 let, asthma bronchiale a syn, 40 let, zdravý.

Družinska anamneza:

Oče - umrl pri 65 letih zaradi IM, hipertenzije, DM tipa 2.

Mati - umrla je pri 71 letih zaradi generaliziranega raka dojke.

2 sestri - 68 let, živi, stanje po holecistektomiji, in 72 let, hipertenzija.

2 otroka - hči, 45 let, bronhialna astma in sin, 40 let, zdrav.

«Sociální anamnéza»

Ted' se zeptám na vaši práci ...

Pracujete? / Jste v důchodu?

Od jakého roku jste v důchodu?

Co je/bylo vaše zaměstnání?

Je/bylo to sedavé/stresující zaměstnání?

Je/bylo to manuální zaměstnání?

Jsou/byly s ním spojeny nějaké zdravotní potíže?

Jste ženatý/vdaná?

Kde bydlíte?

Bydlíte v domě nebo v bytě?

V kterém patře bydlíte?

Jsou tam schody? Je tam výtah?

Žijete sám/sama nebo s někým?

Máte doma nějaké zvíře?

« Socialna anamneza»

Zdaj vas bom vprašal/a o vašem delovnem mestu...

Ali ste zaposleni / Ste v pokoju?

Od katerega leta ste upokojen/a?

Kaj je/je bilo vaše delo?

Je/je bilo to delo sedeče/stresno?

Je/je bilo ročno delo?

Ali imate/ste imel/a kakšne zdravstvene težave?

Ste poročen/a?

Kje živite?

Ali živite v hiši ali stanovanju?

V katerem nadstropju živite?

Ali so tam stopnice? Ali imate dvigalo?

Ali živite sam/a ali z nekom drugim?

Ali imate doma hišne ljubljence?

SA:

V důchodu (starobním), žije sama, vdova, byt ve 4. patře domu s výtahem. Stará se o ní dcera. Dříve pracovala jako účetní.

Socialna anamneza:

Upokojena (starost), živi sama, vdova, stanovanje v 4. nadstropju stavbe z dvigalom.

Zanjo skrbi njena hči. Pred tem je delala kot računovodkinja.

«Farmakologická anamnéza»

Berete nějaké léky?

Pamatujete se, jak se jmenují?

Kolik jich berete? Jak často? Od kdy?

Berete nějaké doplňky stravy/vitamíny?

« Farmakološka anamneza»

Ali jemljete kakšna zdravila?

Se spomnite njihovih imen?

Koliko jih vzamete? Kako pogosto? Od kdaj?

Ali jemljete kakšne prehranske nadomestke/vitamine?

FA (Farmakološka anamneza):

Anopyrin 100mg 1-0-0

Vasocardin 50mg ½-0-½

Glucophage 500mg 1-0-1

Lipostat 20mg 0-0-1

Enap 5mg 1-0-1

«Alergická anamnéza»

Máte na něco alergii?

Máte alergii na nějaké jídlo/pyly/antibiotika/kontrastní látku?

Jak vypadala ta alergická reakce?

«Alergijska anamneza»

Ste na kaj alergičen/na?/ Ali imate kakšne znane alergije?

Ali ste alergičnen/na na določeno hrano / cvetni prah / antibiotike / kontrastno sredstvo?

Kako je izgledala alergijska reakcija?/ Kakšni so bili znaki alergijskereakcije?

AA:

Penicilin: exantém v 1998

Alergije:

Penicilin: eksantem leta 1998

«Gynekologická anamnéza»

Ještě se vás potřebuji zeptat na vaši gynekologickou anamnézu ...

Kdy jste začala menstruovat?

Máte pravidelnou menstruaci?

Kdy jste měla naposledy menstruaci?

Měla jste menopauzu? V kolika letech?

Užíváte hormonální substituční terapii?

Berete hormonální antikoncepci?

Kolikrát jste byla těhotná?

Měla jste potrat/císařský řez?

«Ginekološka anamneza»

Vprašati vas moram še o vaši ginekološki anamnezi...

Kdaj ste imeli prvo menstruacijo?

Ali imate redne menstruacije?

Kdaj ste nazadnje imela menstruacijo?

Ste že v menopavzi? Pri kateri starosti je bila zadnja redna menstruacija?

Ali uporabljate hormonsko nadomestno zdravljenje?

Ali jemljete hormonske kontraceptive?

Kolikokrat ste bila noseča?

Ste imela splav/carski rez?

GA:

Menses od 14 let, 2 porod (z toho 1 císařský řez), potrat 0, klimakterium v 55 letech, hormonální substituci neuvívá, pravidelné gyn. kontroly (poslední 07/2018)

Ginekološka anamneza:

Menstruacija od 14 let, 2 poroda (1 carski rez), 0 spontanih splavov, menopavza pri 55 letih, brez hormonskega nadomestka, redni ginekološki pregledi (zadnji 07/2018)

«Osobní anamnéza»

Máte nějaké onemocnění?

S čím se léčíte?

Máte vysoký tlak/diabetes/vysoký cholesterol/zažívací potíže/potíže s močením/se srdcem/s dýcháním/se štítnou žlázou...?

Kdy to začalo?

Užíváte na to nějaké léky?

Docházíte na pravidelné prohlídky?

Prodělal jste v minulosti nějaké vážné onemocnění?

Měl/a jste v dětství běžné dětské nemoci?

Byl/a jste někdy v minulosti hospitalizován/a?

Měl/Měla jste nějaké operace?

«Osebna anamneza»

Ali imate kakšne že znane bolezni?

S čím se zdravite?

Ali imate visok krvni tlak / sladkorno bolezen / povišan holesterol / prebavne motnje / težave z uriniranjem (odvajanjem vode) / srcem / dihanjem / ščitnico ...?

Kdaj so se težave začele?

Ali jemljete kakšna zdravila za to?

Ali hodite na redne preglede/kontrole?

Ali ste v preteklosti imeli resno bolezen?

Ste kot otrok preboleli pogoste otroške bolezni?

Ste bili v preteklosti že kdaj hospitalizirani?

Ste imeli kakšne operacije?

Kdy a proč?
Měl/Měla jste nějaké úrazy/zlomeniny?
V kolika letech?
Zhubnul/přibral jste v poslední době?
Kolik kilogramů? Za jak dlouho?
Bylo to úmyslně? Držel jste nějakou dietu?
Máte chuť k jídlu?
Máte pravidelnou stolici?
Vidíte dobře?
Nosíte brýle?
Máte potíže se sluchem?
Je to na obou uších stejné?

Abusus:

Kouříte? Jak dlouho?
Kouřil/a jste někdy?
Kdy jste přestal/a?
Kolik cigaret/krabiček denně?
Pijete alkohol? Jak často?
Pijete pivo/víno/tvrký alkohol?
Pijete kávu? Kolik kávy za den vypijete?
Užíval/a jste někdy drogy?

Kdaj in zakaj?
Ste imeli kakšne poškodbe/zlome?
Pri kateri starosti?
Ste pred kratkim shujšali?
Koliko kilogramov? V kolikšnem času?
Je bilo namerno? Ste se držali diete?
Ali imate apetit?
Ali redno odvajate blato?
Ali dobro vidite?
Ali nosite očala?
Imate težave s sluhom?
Ali je sluh enak na obeh ušesih?

Razvade:

Ali kadite? Kako dolgo?
Ste v preteklosti kdaj kadili?
Kdaj ste prenehali?
Koliko cigaret/škatel na dan?
Ali pijete alkohol? Kako pogosto?
Ali pijete pivo/vino/žgane pijače?
Ali pijete kavo? Koliko kave spijete na dan?
Ste kdaj uživali droge?

OA:

Běžné dětské nemoci.

Operace: tonzilektomie v r.1955, appendektomie v r.1980, sectio caesarea v r.1979.

Úrazy: pád v r.1989 s frakturou distálního radia.

Od r.1990 léčena pro hypertenzi.

Od r.1996 léčena pro hypercholesterolemii.

DM 2. typu, diagnostikován 1998, kompenzován nejdříve dietou, od r.2005 terapie PAD.

IM spodní stěny v r.2009, provedena PTA s aplikací stentu.

Renální, plicní, neurologické, gynekologické, významnější infekční, jaterní ani jiné gastrointestinální onemocnění neprodělala. CMP 0.

Tělesná váha stabilní (86 kg, BMI 31).

Návyky: bývalá kuřačka - 20 cigaret denně, od 25 do 65 let, přestala po infarktu.

Alkohol 1 sklenička vína/měsíc. Nelegální drogy nikdy neužívala ani neužívá, abusus léků nejuje. Káva 1x denně

Osebna anamneza:

Pogoste otroške bolezni.

Operacija: tonzilektomija 1955, apendektomija 1980, sectio caesarea/carski rez 1979.

Poškodbe: padec leta 1989 z zlomom distalnega radiusa.

Zdravljenje hipertenzije od leta 1990.

Od leta 1996 se zdravi zaradi hiperholesterolemije.

DM tipa 2, diagnosticiran leta 1998, najprej kompenziran z dieto, od leta 2005 s peroralno terapijo.

IM spodnje stena leta 2009, izvedena PTA z vstavitvijo stenta.

Ni imela ledvičnih, pljučnih, nevroloških, ginekoloških, večjih infekcijskih, jetrnih ali drugih bolezni. CVI (cerebro vaskularni inzulit) 0.

Stabilna telesna teža (86 kg, ITM 31).

Razvade: nekdanja kadilka - 20 cigaret na dan, od 25 do 65 let, prenehala po srčnem napadu. Alkohol 1 kozarec vina / mesec. Nikoli ni uporabljala in ne uporablja prepovedanih drog, zlorabo zdravil zanika. Kava enkrat dnevno.

«Nynější onemocnění»

Kdy to přesně začalo?/Jak dlouho vás to trápí?
Bylo to ráno/přes den/večer/v noci?
Začalo to náhle nebo postupně?
Co jste předtím jedl/jedla?
Měl/měla jste teplotu/horečku?
Točí se vám hlava?
Byl/a jste v bezvědomí?

Měl/a jste podobné potíže v minulosti?
Navštívil/a jste kvůli tomu lékaře?
Užíval/a jste nějaké léky? Pomohlo to?

Popis bolesti:

Bolí vás něco?
Kde vás to bolí? Je to jeden bod nebo větší plocha?
Kdy bolesti začaly?
Co jste dělal/a když to začalo?
Začalo to náhle nebo postupně?
Jak dlouho to trvá/trvalo?
Budí vás to v noci?
Šíří se ta bolest někam?
Kdy je to lepší/horší?
Je to lepší ráno/večer/po jídle/na lačno?

Je vám lépe v nějaké pozici?
Má na to vliv fyzická námaha/pohyb?
Jak byste bolest popsal/popsala?
Je ostrá/tupá/tlaková/bodavá?
Jak silná je bolest - na škále od 1 do 10?
Vzal/a jste si léky proti bolesti? Pomohly?

Detailní popis obtíží dle systémů:

Gastrointestinální:

Máte pravidelně stolici?
Jaká je barva/konzistence/frekvence?

Byla ve stolici krev nebo hlen?
Máte chuť k jídlu? Kolik toho sníte?
Bolí vás břicho? Po jídle nebo na lačno?

Máte potíže s polykáním nebo při něm bolesti?
Máte průjem? Kolikrát za den?
Máte zácpu? Kdy jste měl/a naposledy stolici?

Máte pocit na zvracení?
Zvracel/a jste? Kolikrát?

«Sedanja bolezen»

Kdaj točno se je začelo? / Kako dolgo imate težave?
Je bilo zjutraj / podnevi / zvečer / ponoči?
Se je začelo nenadoma ali postopoma?
Kaj ste pred tem jedeli?
Ste imeli vročino?
Se vam vrti (v glavi)?
Ste izgubili zavest?

Ste imeli v preteklosti že kdaj podobne težave?
Ste zaradi tega obiskali zdravnika?
Ste jemali kakšna zdravila? Ali so le ta pomagala?

Opis bolečine:

Ali vas kaj boli?
Kje vas boli? Ali je bolečina ostro ali slabo omejena?
Kdaj se je začela bolečina?
Kaj ste počeli, ko se je začela?
Se je začela nenadoma ali postopoma?
Kako dolgo traja/je trajala?
Vas ponoči zbuja?
Ali se bolečina kam širi?
Kaj bolečino izboljša/poslabša?
Ali je bolje zjutraj / zvečer / po obroku / na prazen želodec?
Ali so bolečine odvisne od položaja telesa?
Ali fizični napor/gibanje vpliva na bolečino?
Kako bi opisali bolečino?
Je ostrá/topa/tiščoča/zbadajoča?
Kako močna je bolečina – na lestvici od 1 do 10?
Ste jemali zdravila proti bolečinam? Ali so pomagala?

Podroben opis težav po organskih sistemih:

Gastrointestinalne:

Aliredno odvajate blato?
Kakšna je barva / konsistenca blata/ frekvenca odvajanja blata?
Ali je bila na blatu kri ali sluz?
Ali imate apetit? Koliko pojedete?
Vas boli trebuh? Po jedi ali na prazen želodec/na tešče?
Ali težko požirate ali je požiranje boleče?
Ali imate drisko? Kolikokrat na dan odvajate blato?
Ali stezaprti? Kdaj ste nazadnje odvajali blato?

Ali vam je slabo?
Ste bruhal? Kolikokrat?

Máte pálení žáhy?

Urogenitální:

Máte problémy s močením?

Probudíte se kvůli močení?

Jak často chodíte na malou?

Je to bolestivé/naléhavé? Trpíte inkontinencí?

Jakou barvu má vaše moč?

Všiml/Všimla jste si nějakého zvláštního zápachu?

Kolik vypijete za den tekutin?

Kardiovaskulární a plíce:

Dýchá se vám dobře?

Jakou vzdálenost ujdete, než se zadýcháte?

Máte potíže také v klidu/při chůzi do kopce/do schodů?

Budíte se v noci kvůli dušnosti?

Musíte si na noc dát několik polštářů?

Máte kašel/bolest v krku/rýmu/horečku?

Vykašláváte hlen?

Bolí/Bolelo vás na hrudi? Jak dlouho bolest trvá?

Je to bolest pálivá/tlaková/svíravá/bodavá?

Šíří se ta bolest někam?

Měl jste při tom potíže s dechem?

Bylo to lepší po krátkém odpočinku?

Míváte bušení srdce/nepřavidelnost?

Otékají vám nohy? Jsou otoky symetrické?

Máte bolesti nohou při chůzi?

Ali vas peče zgaga?

Urogenitalne:

Ali imate težave z odvajanjem vode/uriniranjem?

Ali se zbujate zaradi tiščanja na vodo/uriniranja?

Kako pogosto urinirate/odvajate vodo?

Je boleče/urgentno? Ali vam uhaja voda/imatetežave z zadrževanjem vode?

Kakšne barve je vaš urin?

Ste opazili kakšen čuden vonj?

Koliko tekočine popijete dnevno?

Kardiovaskularne in respiratorne:

Ali dobro/lahko dihate?

Kakšno razdaljo lahko prehodite preden se zadihate?

Imate težave tudi v mirovanju / pri hoji navkreber / po stopnicah?

Se ponoči zbujate zaradi težke sape/zadihanosti?

Potrebujete višje vzglavje za spanje?

Ali kašljate / imate vneto grlo / izcedek iz nosu / vročino?

Ali izkašljujete sluz?

Vas boli v prsnem košu? Kako dolgo traja bolečina?

Ali je bolečina pekoča / tiščoča / zbadajoča /?

Ali se bolečina kam širi/seva?

Ste imeli težave z dihanjem / ste težko dihali?

Je bilo po kratkem počitku bolje?

Ali imate palpitacije/neredno bitje srca?

Vam otekajo/zatekajo noge? Ali so oteklina simetrične?

Ali čutite v nogah bolečine med hojo?

NO:

12.3. okolo 15 hod. se objavila klidová, intenzivní, tlaková retrosternální bolest, s iradiací do krku a levé horní končetiny, provázená nauzeou bez zvracení, pocením a dušností (seděla v křesle). Pacientka si vzala 1 tabletu Nitroglycerinu pod jazyk a 1 tabletu Aspirinu, které jí bolest trochu zmírnily, ale ta přetrvávala. V 16:45 jí dcera zavolala ZZS a poté byla přijata na koronární jednotku.

Bez jiných bolestí, bez vertiga, v bezvědomí nebyla, chuť k jídlu dobrá, stolice pravidelná, bez patologické příměsi, močí bez potíží.

Sedanja bolezen:

12.3. okoli 15. ure se je pojavila v mirovanju močna, tiščoča retrosternalna bolečina, ki se širi/ ki sevav vrat in levo ramo, spremljala jo je slabost brez bruhanja, znojenje in težko dihanje (sedeč v naslanjaču). Bolnica je vzela 1 tableto nitroglicerina pod jezik in 1 tableto aspirina, kar ji je nekoliko olajšalo bolečino, vendar je bolečina vztrajala. Ob 16.45 je hči poklicala nujno medicinsko pomoč, nato pa so jo sprejeli na koronarno enoto.

Brez drugih bolečin, brez vrtoglavice, ni izgubila zavesti/ ni bila v nezavesti, apetit normalen, redno odvaža blato, brez patoloških primesi, brez težav z odvajanjem vode.

Pogovorne besede, ki jih boste morda slišali od bolnikov:

diabetes / sladkorna bolezen - "cukrovka"

hipertenzija / visok krvni tlak - "vysoký tlak"

srčni vzpodbujevalnik - "budík"

antikoagulanti / zdravila proti strjevanju krvi - "léky na ředění krve"

CVI (možganska kap) - "mrtvice"

Fizični pregled

Teď vás ještě vyšetřím.

Zeptám se vás na několik jednoduchých otázek, které jsou normální součástí vyšetření.

Jak se jmenujete?

Víte, jaké je dnes datum?

Víte, kde jste? V jakém městě/nemocnici?

Fráze pro použití při vyšetření:

Obecné:

Můžete se prosím posadit/postavit?

Projděte se ke dveřím a zpátky.

Stůjte s nohama u sebe.

Teď se trochu rozkročte a klidně stůjte.

Zavřete oči a předpažte (zvedněte ruce před sebe).

Vydržte takto chvíli.

Otočte se.

Rozepněte si košili, prosím.

Sundejte si triko/kalhoty/spodní prádlo, prosím.

Od čeho máte tuto jizvu?

Mohu vám změřit puls?

Mohu vám změřit krevní tlak?

Hlava a krk:

Bolí vás, když tady poklepu/zatlačím?

Zvedněte obočí. Zamračte se. Usmějte se. Vyšpulte pusu/zapískejte.

Otevřete/zavřete oči.

Nehýbejte hlavou a sledujte můj prst.

Otevřete pusu.

Vyplázněte jazyk.

Polkněte. (*vyšetření štítné žlázy*)

Hrudník:

Posaďte se.

Poslechnu si vaše plíce/srdce.

Mohu vám vyhrnout košili?

Klidně dýchejte.

Nadechněte se/Vydechněte.

Zadržte dech.

Dýchejte zhluboka.

Součástí kompletního interního vyšetření je i vyšetření prsou. Mohu ho provést?

Břicho:

Lehněte si na záda.

Můžete stáhnout kalhoty/spodní prádlo dolů?

Pokrčte nohy.

Zdaj vas bom pregledal/a.

Postavil/a vam bom nekaj preprostih vprašanj, ki so običajno del izpita.

Kako vam je ime?

Ali veste, kateri datum je danes?

Ali veste kje ste? V katerem mestu/ kateri bolnici?

Fraze za uporabo pri pregledu bolnika:

Splošne fraze:

Lahko prosim sedete/vstanete?

Hodite do vrat in nazaj.

Stojte z nogami skupaj.

Zdaj malo razširite noge in mirujte/stojte pri miru.

Zaprite oči in dvignite roke pred seboj.

Stojte tako nekaj časa.

Obrnite se.

Odpnite zadrgo, prosim.

Prosím, slecite majico/hlače/spodnje perilo.

Od česa imate to brazgotino?

Ali vam lahko izmerim pulz?

Vam lahko izmerim krvni tlak?

Glava in vrat:

Ali vas boli, ko se dotaknem/pritisnem tukaj?

Dvignite obrvi. Namrščite se. Nasmehnite se.

Našobite ustnice/ zažvižgajte.

Odprite / zaprite oči.

Ne premikajte glave in glejte moj prst.

Odprite usta.

Iztegnite/Pokažite jezik.

Pogoltnite. (pregled ščitnice)

Prsni koš:

Sedite.

Poslušal/a bom vaša pljuča / srce.

Smem zavihati vašo majico?

Mirno dihajte.

Vdihnite/ izdihnite.

Zadržite dih.

Dihajte globoko.

Pregled dojk je tudi del celotnega internističnega pregleda. Ali ga lahko izvedem?

Trebuh:

Ležite na hrbet.

Ali lahko slečete hlače/spodnje perilo?

Skrčite noge.

Natáhněte ruce podél těla.
Posuňte se tímto trochu dolů/nahoru/na stranu.
Otočte se na pravý/levý bok.
Kde přesně vás bolí břicho?
Teď vám poklepu na břicho.
Teď vám prohmatám břicho.
Řekněte mi, pokud to bude bolestivé.
Součástí kompletního interního vyšetření je i vyšetření konečníku. Mohu ho provést?

Páteř:

Předkloňte se.
Zakloňte se.
Ukloňte se do strany.

Končetiny:

Zavřete oči. Dotknou se vaší nohy/chodidla. Řekněte mi, kdy a kde cítíte můj dotyk.
Bolí vás nohy, když chodíte?
Jakou vzdálenost ujdete, než cítíte bolest?

Ratshowův test:

Lehněte si na záda a zvedněte nohy.
Ohýbejte chodidlo k sobě a k podložce.
Řekněte mi, až ucítíte bolest v lýtku.
Sedněte si a svěste nohy z postele.

Rozloučení s pacientem:

Děkuji vám za spolupráci, ať vám je brzy lépe.
Hezký den, na shledanou.

Iztegnite roke ob telesu.
Premaknite se malo navzdol/navzgor/vstran.
Obrnite se na desno / levo (stran).
Kje točno vas boli trebuh?
Zdaj vas bom potapkal/a po trebuhu.
Zdaj bom pretipal/a vaš trebuh.
Povejte mi, če vas bo bolelo.
Del celotnega internističnegaa pregleda je tudi pregled rektuma. Ali ga lahko izvedem?

Hrbetnica:

Nagnite se naprej.
Nagnite se nazaj.
Nagnite se v stran.

Okončine:

Zaprte oči. Dotaknil/a se bom vaše noge. Povejte mi, kdaj in kje začutite moj dotik.
Vas pri hoji bolijo noge?
Kakšno razdaljo lahko prehodite, preden začutite bolečino?

Ratschow test:

Lezite na hrbet in dvignite noge v zrak.
Skrčite nogo proti sebi in proti podlagi.
Povejte mi, kdaj začutite bolečino v mečih.
Sedite in pustite, da vam noge visijo obpostelji/s postelje.

Posloviti se od bolnika:

Hvala za sodelovanje, upam, da vam bo kmalu bolje. Lep dan, nasvidenje.

Praktiční vodník za klinično komunikacijo z bolniki v češkem jeziku

Anna Šmejkalová, Barbora Makešová, MUDr. Jan Brož

Pregledala: Nuša Prebil M.D.

1. vydání, 2022

Vydalo:

Nakladatelství ing. Slávka Wiesnerová

Na Botiči 2a/3204, Praha 10

Vydáno vlastním nákladem autorů. Publikace je distribuována bezplatně.

Izdano na lastne stroške avtorjev. Publikacija se distribuira brezplačno.

© Anna Šmejkalová, Barbora Makešová, Jan Brož

ISBN 978-80-87630-04-4